

Budapestre vonatkozó ujságcikl

Osztályozás

070.12

Szerző: *Zsolt*

Hely

Cím: *Esti levél*

Idő

"1917"

Forrás: *Pesti Hirlap*

Személy

*Bp.**1917 7 30*

Helyszám

(Helv)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Esti levél.

— Az újságíró. —

Aki mindenkinek háborus kenyerét szaporítani igyekszik, az újságíró, végre időt szakított magának, hogy megjavítsa a maga kenyerét is. Kik annyi tintát és epét áldoztunk a szociális reformokért, végre a magunk szociális reformjaihoz is hozzákezdünk. Létminimum, beszerzési pótlék, fizetésemelés, állásbiztosítás, kollektív-szerződés, békéltető bíróság: mennyit lovagoltunk e szociális jelszavakon a mások javára! És ime, elértük mi is. A magunk javára nem akartuk igénybe venni a sajtó fejeverét, ezért hallgattunk eddig a szellemi munkások e szakmájának „bérmozgalmáról”; de mikor már a kitűzött program kilenczederésze végre van hajtva, irhatok róla abban a hiszemben, hogy a többi munkástársat is érdekli tán a sorsunk s aztán, hogy az újságíró a biztos megélhetés nyugalomával dolgozhassék, ez kicsit közérdek is. Az újságírónak állandó harcot kell a közönség érdekében vívnia mindenféle hatalommal, kormányval, hatósággal, miniszterekkel, bankigazgatókkal, vállalatokkal a tőke és hivatalos hatalom embereivel, akik mindent adhatnak s minden megtagadhatnak. A kufató rendőr s a statárialisan ítélő bíró szerepét játssza. Tehát anyagi függetlenségre van szüksége. Éreznie kell az újságírónak azt a biztonságot, hogy a maga állása biztos. Éreznie kell a nyugalmat, hogy családjának kenyere elég. Mert az olvasóközönség csak így érezheti azt a biztonságot, hogy újságja csak az ő érdekeit szolgálja s hogy e szolgálatban az nem ismer féltelmet a hatalmasokkal és vagyonosokkal szemben. Talán szerénytelenség nélkül elmondhatom, hogy a Pesti Hirlap olvasói eddig is kiérezhették minden sorunkból a szokimondásnak ezt a bátorságát. Nem volt szükség minden kiadónál kollektív követelésre. Volt uri gavallérság, mely a háboru alatt a maga jószántából is megosztotta azt a pénzt, melyet munkatársai segítettek szerezni. Aztán volt a magyar újságírónak évtizedek óta egy nagy vagyona: *a szegénység függetlensége*. Az a legnagyobb *törekvés vagyona*, mely mindig a rosszul fizetett újságírónak is a függetlenséget és bátorságot. De hogy most a budapesti újságírók egyletének mozgalmára egyszerre megindult e jogilag és anyagilag rendezetlen életpálya alapos szervezése és konszolidálása s az egyéni bátorsághoz megjött támasztékul a kiadók anyagi biztosítéka is, ez olyan esemény, melynek örvendetes kihatása lesz a közélet minden területére, ahova csak a sajtó keze elér.

Nem a sajtó primadonnáiról, a nevezetesen a disz-újságírókról van szó, akik politikai, közgazdasági vagy szépirodalmi karrierjük támasztékul használják egyik vagy másik újságot; hanem a névtelen hírlapírókról, akiknek a közönség kiszolgálása egyedüli foglalkozásuk. Ezekről gondoskodott a fiatal újságírók friss, önérzetes, forradalmi szelleme. Bár a munkában a legfiatalabbak közé számítom magamat, mégis azok nevében adok kifejezést elismeréseimnek, akik körülbelül harminc esztendővel ezelőtt az összes újságírói szervezeteket az újságírók szövettől a képviselőházi szindikátuson ke-

resztül az Oithonig megszerveztük s hol sajtókamarát, hol újságírói szakszervezetet terveztünk, de nagy eredményt sohase tudtunk elérni. Az olvasó közönség impozáns megnövekedése, a lapvállalatok megerősödése, egy erős újságírói gárda keletkezése s a háborus szükségletek érlelték meg e bohém pálya anyagi rendezését. De igazságtalanság volna elhallgatni a legtöbb munkaadónak nemes szociális együttérzését a szellemi munkásokkal. Óriási terhet vettek vállukra, hogy könnyítsék az újságírók terheit. Most már a harc jegyében megindult mozgalmat a kölcsönös szeretet jegyében kell betetőzni. Meg kell szervezni a sajtó részére mindazt a szociális és kulturális intézményt, ami az újságírás anyagi és szellemi színvonalát emeli s ez által növeli a közönség szeretetét és bizalmát. Közel állunk már a *sajtó-kamarának*, vagy az *országos újságíró egyletnek* oly szervezetéhez, mely kormányhatósági vagy törvényhozási szankcióval megkapja a biztosítékot, hogy más nem lehet hivatásszerű újságíró, mint aki tagja e testületnek, amint hogy az országos színészegyesület rég bírja e jogosultságot s ezzel rendezte a színészet ügyét. Csak egy ily hivatalos tömörülés hozhatja meg minden időkre e pálya anyagi és erkölcsi szabályozását. A közönség is bizalommal fogadhatná ezt, mert az ügyvédi kamarák mintájára ez orvoslást nyújthatna bírósági tárgyalás nélkül is minden újságírói esetleges visszaélés ellen. Csak ez biztosítaná a szolidaritást. S ez maga után vonná azt is, hogy kvalifikálatlan elemek nem lepnék el e pályát, mert ahol irodalmi munkásságot és tehetséget nem lehet ki-

mutatni, legalább iskolavégzettséget követelne az új jelentkezőktől. Ez a rendszer kiölné az álhirlapírókat. Ujságíró iskolának vagy szemináriumnak létesítése az egyetemen a további lépcsőfok, amelyre emelkednünk kell. A hirlapírónak oly dolgokat is kell ugyanis tudnia, amiket egy iskolában sem tanítanak. Egy speciális ujságírói könyvtár létesítése, a hirlapírás szaklapjának megindítása, a könyvomatós ujságok újjászervezése s még több régi reformtervünk bizonyára mind életre fognak kelni és haszna lesz az olvasó közönségnek is az ujságírás rendezettségéből.

Ahhoz az idegroncsoló munkához, amit az ujságíró végez nappal és éjjel, anyagi gondtalanság kell. Magán a nyomtatott íráson megérezni a hirlapíró lelki állapotát: a gondolatok logikus rendjéhez hozzájárul a magánélet rendje s az írás derűjében, szellemességében a bánásmód sugárzik vissza, amiben az ujságírónak része van. Az ujság hasonlít a villamos lámpához, mely éjjel-nappal világít. A névtelen ujságíró ebben a lámpában az az alig látható szénszálcácska, mely izzik, mely a fényt adja. Kedves olvasóm, ha érzed, hogy ujságod világosságot terjeszt, akkor gondoldj rá, hogy egy ujságíró *idegszála izzik, egy ujságíró lelke ég el* . . .

Zsolt.